

Úttörővezetők országos konferenciája

Kedden a Néphadsereg Központi Klubjában — a KISZ Központi Bizottságának és a Magyar Úttörők Szövetsége országos elnökségének rendezésében — megkezdődött az úttörővezetők második országos konferenciája. A tanácskozáson több mint egymillió úttörő és kisdobos eszmélet, politikai, világnézeti nevelésének tapasztalatait összegezik és a további tennivalókról váltanak szót. Megjelent és az elnökségben foglalt helyet Cseterki Lajos, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, Méhes Lajos, a KISZ Központi Bizottságának első titkára. Ott volt Tamara Kucenko, a Lenini Komszomol Központi Bizottságának titkára, a szovjet pionirszervezet elnöke.

Kárpáti Sándor, a KISZ Központi Bizottságának titkára, a Magyar Úttörőszövetség elnöke mondott megnyitót, majd Cseterki Lajos az MSZMP Központi Bizottságának nevében köszöntötte az úttörők második országos konferenciájának résztvevőit, majd rámutatott:

— Nálunk becsület, szorgalmasan tanul, munkaszerető ifjúság nevelődik. Ennek a nemzedéknek a szívében már elültették a szocializmus eszméjét. Erre az ifjúságra bátran építhetjük népi demokráciánk jövőjét.

Cseterki Lajos befejezésül hangsúlyozta:

— Feladataink szépek, felemelőek. Iskoláinkban, az úttörőmozgalomban hirdésük bátrabban szocialista igazságainkat. Az eredmények ismertetéséhez nagy-szerű alkalmat ad az idén a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója. Szóljanak arról, hogy a világ első munkáshatalma ma a szabadságukért és függetlenségükért harcoló népek támasza és hűségese szövetségese minden szocialista országnak.

Ezután Szabó Ferenc, az Úttörőszövetség országos elnökségének titkára tartott vitaindító előadást a kisdobosok és úttörők világnézeti, erkölcsi nevelésének időszerű kérdéseiről. Tamara Kucenko a szovjet pionirszervezet üdvözlését, jókívánságait tolmácsolta. (MTI)

Állandó geofizikai csoport az olajmezőn

Szeged környékén egyre nagyobb apparátussal tárják fel a gazdag olaj-, illetve gázmezőt.

A szaporodó kutak kivizsgálása megkövetelte állandó, helybeli geofizikai részleg kialakítását az Alföldi Kőolajfúrás Üzem Szegedi Üzemegységében. A csoport tagjai — különleges gépkocsijaikkal, műszereikkel — eddig Szolnokról jártak rendszeresen a Szeged környéki feladatok elvégzésére. Ezentúl Szegeden állandó feladatuk lesz, s már ide is települt a szolnoki központból egy elektromos szelvényező-, valamint egy rétegmegnyitással foglalkozó, úgynevezett perforáló csoport. Az elektromos szelvényező a rétegek anyagába, kőzetekbe bocsátott áram mé-

rése alapján állapítják meg azok ellenállását, s következtetnek tulajdonságaira a szénhidrogén-tárolás szempontjából. A perforáló pedig a rétegek megnyitását látják el a béléscsövekbe leengedett „puskákiból” leadott lövésekkel — tehát a cső kilyukasztatásával, perforálásával.

Rövidesen Szegedre kerül a geofizikai részleg teljesessé tevő radioaktív szelvényező csoport is, amely műszereivel a kőzetek sugárzással szembeni viselkedését méri. A különböző csoportok „kellékeli”, így például a robbanóanyagok-, radioaktív izotópok számára már épülnek a megfelelő biztonsági berendezésekkel, sugárvédelemmel ellátott, földbe süllyesztett tárolók, műhelyek és egyéb létesítmények.

Korszerűsítik az előregedett erőműveket

Villamos energiánk hazai és külföldi forrásai

A villamosenergia igények világszerte igen gyorsan emelkednek: statisztikai tény, hogy 10 évenként mind energiában, mind teljesítményben megkétszereződnek. Hazánkban az igények növekedése még nagyobb ütemű.

Kérdést intéztünk a Magyar Villamosművek Termelési Igazgatóságához, hogy felvilágosítsa kapjunk, hogyan elégitik ki az egyre növekvő villamosenergia szükségletet?

— A növekvő fogyasztói teljesítményigények kielégítésének alapja az energiarendszer teljesítőképességének megfelelő ütemű növekedése. Ez két forrásból lehetséges: — hangzott a válasz — hazai erőművekből és importból. A hazai források növekedése mellett az igények kielégítésében

komoly segítséget jelent az importenergia, amelynek részaránya az összeshez viszonyítva az 1966. évi 11,8 százalékról 1970-ben már 18,8 százalékra emelkedik.

— Ami a hazai források bővítését illeti, a harmadik ötéves terv időszakában befejeződik az olajtüzeltésű Dunamenti Erőmű építése és a Bánhidai Erőmű bővítése.

Folytatódik a Gyöngyösi

Erőmű beruházása és itt a tervidőszak utolsó két évében három gépegség — köztük a 200 megawattos blokk — üzembehelyezésére is sor kerül. A hazai erőművek kerekén 1000 megawattal való növelése és az import mintegy 350 MW-os emelkedése biztosítja a biztonságos energiaellátásnak.

— Az utóbbi években főleg az őszi-téli csúcsterhelések időszakában voltak nehézségeink — mondották tájékoztatásul. — Ezeket részben a hazai lehetőségek jobb kihasználásával, másrészt a nemzetközi kooperáció segítségével sikerült elhárítanunk. Hazánkban a fogyasztók energia- és teljesítményigényét nem elszigetelt erőművek, hanem

a KGST államok nemzetközileg összekapcsolt rendszerével kooperáló, együttműködő országos energiarendszer elégiti ki.

Ez teszi lehetővé, hogy az egyes gépek, sőt erőművek váratlan kiesését a hazai energiarendszer többi erőműve, illetve a nemzetközi energiarendszer pótolni tudja.

— Vannak olyan erőműveink, amelyek olcsó tüzelőanyagból jó hatásokkal állítanak elő villamosenergiát. Ilyenek az oroszlanói, pécsi és tiszapalkonyai erőművek, amelyek nagy kihasználással, gazdaságosan működnek. Az úgynevezett „csúcserőművek” viszont — mint a November 7, a régi Bánhidai Erőmű „csúcserőművek” viszont — mint a November 7, a régi Bánhidai Erőmű —

csak a fogyasztói teljesítmények maximumakor üzemelnek teljes terhelésel.

— Olyan erőműveink is vannak, amelyek elsősorban nem villamosenergiát, hanem hőt szolgáltatnak. Ilyenek a budapesti Fűtőerőművek, a győri, a soproni és szegedi erőművek.

— Erőműveink egyrésze kiöregedett. Berendezéseik, az állandó karbantartás ellenére vesztenek üzembiztonságukból és gazdaságosságukból. Ezért a további erőművek építésének nemcsak a növekvő igényeket, hanem az elavuló, selejtezésre kerülő berendezések pótlását is biztosítaniuk kell.

— Ezzel párhuzamban szem előtt kell tartanunk az energiatermelés költségeinek csökkentését és az erőműpark korszerűbbé és gazdaságosabbá tételét. A jobb hatásfokot a gépegségek teljesítményének 20 megawatt-ról 200 MW-ra történő növekedése, a gőz nyomásának 30—40 atmoszféráról 100—150 atmoszférára, hőfokának pedig 400 fokról 565 fokra történő emelése is biztosítja.

— A Gyöngyösi Erőmű befejezése után a IV. ötéves tervben további hazai kapacitásbővítést tervezünk. Ennek egyik legfontosabb eleme az első magyar atomerőmű építése lesz, amely energiaszegénységünkön segít.

Zs. L.

Sínek, vagonok, emberek

A vasút jelvénye a szárnyas kerék. Ott látni minden sapkán, egyenruhán.

Keresem a jelkép összetevőit. A sapkák, egyenruhák viselői közül azokat, akik azt a szimbolikus szárnyat adják. Tudom, sokan vannak, de amint néhányal beszélgetek, az egyik kicsit mégis olyan, mintha a többivel is szót váltanék.

Hárman a csapatból

Idős, bajszos férfi köszön be a vezénylőre, vasutas egyenruháján négy arany stráf nyomja a „parolit”. Mögötte még ketten.

— A 75-és számú vonat-hoz szolgáltatást jelentkezem — mondja társai nevében is Garamvölgyi Antal vonatvezető a segédvezénylőnek, s beljebb kerül, utasításra várva.

Szombat este van, hat óra múlt. A vonatvezető és a két fékező — Gárgyán József meg Császár Mátyas — egy gyorsrester szerelvényen töltik a szórakozások estjét. Azt mondják itt a vezénylőben, hogy általában a jobbikat, tapasztaltabbakat osztják be ilyen szolgálatra. Őket bátran ebbe a kategóriába lehet sorolni; egy hete vették át ünnepléses keretek között a csapatuknak kijáró bronz- és ezüstplakettet. Mert ők hárman s a távollévő Móra Imre, aki még csak egy éve dolgozik velük, szocialista brigádtagok.

A zakatoló kigyó

Az 51 éves, de még koromhajú Császár Mátyas kabátján ott lóg a takaros jelzőlámpa. Ez az ügyes kisorszám már nem a régi in-tegetőeszköz, hanem modern, hasznos és jó tolmács a vagon-sor hosszában.

A kocsi-rendező alighanem már sorakoztatják is azokat a vagonokat, amiket rájuk bízna ma este. Sok dolguk van egy ilyen kocsi-sor helyes, pontos, rendeltetészerű elirányításával. Néha a sorompóknál ácsorogva bosszúsán szmólgatják a tehervagonokat, de azzal keveset gondolnak, mennyi munka van egy ilyen kat-togó, zakatoló „kigyóval”. Néhány vagon lemarad Fél-egyházán, újabb néhány Kecskeméten, másik három Cegléden várja ki a sorát, a

„Amnesztia” az állóeszközöknek

A felesleges készletektől többféleképpen meg lehet szabadulni. A legkényelmesebb útja ennek a selejtezés. Az inkriminált gépet, berendezést összetörjük és az olvasztókemencékbe juttatjuk. Előfordulhat, hogy ez a helyes megoldás: a technikailag elavult, megkopott öreg masinák végül a „temetőben” a helyük.

Van más megoldás is. Meglehet, hogy az egyik helyen feleslegessé vált állóeszköz más helyen még nem jelenti az elavultat. Az ilyen gépeket, berendezéseket bűn lenne kiselejtezni, olvasztóba küldeni. Ez esetben érdemesebb áruba bocsátani a feleslegessé vált állóeszközöket, hiszen az eladó pénzt kap érte, az a vállalat pedig, amely megvásárolja, olcsóbban jut számára hasznosítható berendezésekhez.

A gyors technikai fejlődés „szele” nem egy időben és egyformán érinti az iparágakat. Ilyenkor fordul elő, hogy az egyik iparágban használaton kívülre vált berendezést egy másik iparág kitűnően fel tud használni. Az állóeszköz-gazdálkodással kapcsolatban rendelt jelent meg a múlt év végén, amely szabályozza 1967-re a használaton kívüli

állóeszközök értékesítésének, illetve selejtezésének rendjét, módját. Az új rendelkezés legfontosabb vonása a vállalati önállóság tiszteletben tartása, annak fokozása. A vállalatok vezetői felhatalmazást kaptak arra, hogy a 10 évnél öregebb, használaton kívüli állóeszközök sorsáról saját hatáskörükben döntsének, válasszanak a hasznosítás, eladás vagy éppen a kiselejtezés között.

Nincs szándékunkban a Műszaki Anyag- és Gépkereskedelmi Vállalatnak külön propagandát kifejteni, de ez a vállalat — különösen tízmilliárd körüli felesleges készletek — esetében igen sokat tehet és talán tesz is annak érdekében, hogy valós és használható értékeink ne kerüljenek könnyelműen veszendőbe, olvasztókemencébe. Az új rendelkezés egyébként jelentős pénzügyi kedvezményeket biztosít azoknak a vállalatoknak, amelyek ebben az évben értékesíteni tudják felesleges és használaton kívüli állóeszközeiket. Erdemes tehát amnesztiát adni a halálra ítélt berendezéseknek, hátha valahol szükség van rájuk.

G. L.

Jelvény és jelszó

Hogy mi mindent visznek? Elegáns exportcipőket, vadonatúj bútorokat, italtól nehéz hordókat, erős illatú paprikahalmat, de mindenféle élő állatot, kövér sertést, még hizott bikát is. Egyszer régen — szerencsére állomáson — egy jámbor, de találekony borjú elragta a plombálás madzagját, s addig mesterkedett, míg a hosszúra hagyott kallanttyút is sikerült megemelni. Szerencsére mindjárt földetérés után találkoztak a kaput nemcsak bámoló, de ki nyitó szökevényekkel.

Jó lenne még bővebben elbeszélgetni, de hát a vasutasok esetében sincs „váró vonat”. Gárgyán József még megmutatja a bronzplakettet (az ezüst, az odahaza van — mondja), aztán mennek, hogy folytassák munkájukat.

Lámpavillogás, fütttyögés, sisterség, zakatolás és gomolygó füst kísér ki a pályaudvarról; az óriás gépezet lüktetésének jelei. A vasút jelvénye a szárnyas kerék. Ott látni sapkán, egyenruhán. Sokan vannak, akik viselik, s Garamvölgyi Antal brigádjával együtt sokan vannak olyanok, akik valóban szárnyakat, s mind több lendületet akarnak adni a zakatoló keréknek. A jelszavuk: szocialista módon dolgozni, tanulni és élni.

Simai Mihály

Tízmillió csomó retek

Csongrád megyében Rösztén és Szentesen kívül elsősorban Mihálytelken termesztik évről évre a korai, hónapos retek. Az idén — a terv szerint — a Szövetkezetek Csongrád megyei Értékesítő Központja Mihálytelekről tízmillió csomó hónapos retek vásárol.

A retekcsokrok nagy mennyiségben kerülnek külföldre, de természetesen a Szövetkezetek Csongrád megyei Értékesítő Központja a hazai szükségletekre is gondolt. Budapestre már 52 ezer csomó korai retek szállítottak, s ellátják a mihálytelkiek „portékájával” Szegedet is.

A külföldi retekcsomókészítők most kezdődtek, Húsvét hét-

főjen Mihálytelekről a Német Szövetségi Köztársaságba két hűtővagonon indították el retek, Csehszlovákiába pedig kamion vitte a tavaszi csomagot.

A szállítások tegnap tovább folytatódtak. A hónapos retekkel három kamion indult Csehszlovákiába. Két vagon is megrakták hónapos retekkel, s ezt a Német Demokratikus Köztársaságba küldték. A mihálytelkiek retek — a többi között — Svájcba is eljut.

A retek megelőzően üveg-házakban nevelt salátát is szállítottak külföldre Csongrád megyéből. A legtöbb korai salátát a szegedi Felszabadulás Tsz termelte.

A kenyér ára, súlya, minősége

Néhány év óta darabszámra árúsítják, bár az árát kilogrammban állapítják meg. Ez a módszer a bolti kiszolgálást lényegesen meggyorsította, s a kenyér minőségét is óvja, hiszen nincs szükség a boltba szállításkor mérlegelésre. Mérélegéskor ugyanis a kenyéret gyakran egymásra rakják, következtük a kenyérből összenyomódik, a héjrész összetörődik stb.

A darab szerinti árúsítás bevezetésekor feltételezték, hogy egy-egy kenyér súlya megfelel az előírásoknak. A jelenlegi szabályok szerint a sütőipar olyan kenyereket tartozik szállítani, amelyeknél a súly felfelé is, lefelé is legfeljebb két százalékkal térhet el. Figyelembe véve, hogy az ilyen kenyér a boltban még a hűléskor is veszít súlyából, további súlycsökkenés is megengedett. Fontos szabály viszont, hogy öt százaléknál nagyobb súlyhiánnyal a kenyér már csak súly szerint árúsítható. Ilyenkor a vevő a súly és egységár szorzatával arányos árat fizet. Saját érdekében jár el tehát az a vevő, aki kifogást emel, ha súlyhiányos kenyéret darabárral számolnak részére.

Gyakori eset, hogy a sütőipar már eleve súlyhiányos kenyéret szállít. Emiatt a fogyasztó nem káro-

sodhat, tehát a boltban kell megtennie a szükséges intézkedéseket. Az intézkedés eredménye a súly szerinti árúsítás. Elfordulhat már az is — szerencsére elszigetelten —, hogy a bolt szabályellenesen válogatta szét a nem arányos súlyú szállított kenyereket. Ezután a kívánt súlynál nagyobbakat súlyra, a kisebbeket pedig darab szerint árúsította. Ezért indokolt a kenyér súlyának rendszeres ellenőrzése. Mondani sem kellene, hogy bármilyen kenyérből az egésznél kisebb mennyiség kiszolgálása is kötelező.

Jelenleg 3 forintos fehér és 3,60 forintos finomfehér kenyér van forgalomban. Az utóbbi időben mindketőt előállítják egy- és kétkilós súlyban is. Legújában — egyes vidékeken — a másfél, sőt háromkilósak is megjelentek. Külsejük, héjuk színe nem mindenkor utal egyértelműen a minőségre. Ezért a címke adja a legbiztosabb útmutatást. A címkén a gyártó vállalat megnevezésén túl a minőséget is fel kell tüntetni.

Szabvány szerint a kenyér egyenletesen sült és zsemleszínű. A héjon két centinél hosszabb repedés vagy „kiforradás” nem lehet és sejt az a kenyér is, amely a kemencében egy másikkal összeért.

F. P.